

ROERKERKNIEUWS IN CORONATIJD

editie 66 (5 juni 2021) – www.roerkerken.nl

inleiding

Vanaf vandaag gaat het maximum aantal mensen dat bij vieringen in de kerk aanwezig mag zijn, omhoog, aldus de bekendmaking van de Nederlandse bisschoppen op woensdag 2 juni j.l. Nu de landelijke coronabesmettingen een dalende trend laten zien, wordt de maximale groepsmaat in katholieke kerken vergroot van dertig naar vijftig bezoekers. Bij grotere kerkgebouwen met meer dan driehonderd zitplaatsen mag nu vijftien procent – in plaats van de tot nu toe gehanteerde tien procent – van het aantal zitplaatsen gebruikt worden. In gebouwen met meer dan duizend zitplaatsen mogen maximaal 250 personen worden toegelaten. Samenzang is voorlopig nog niet mogelijk. Vooral nog mogen er volgens de richtlijnen maximaal vier zangers of één cantor tijdens de viering zingen. Voor kinderen tot en met twaalf jaar is hier eerder al een uitzondering op gemaakt. Er mag pas weer samen gezongen worden wanneer het dagelijks aantal besmettingen minder dan 1200 is. Dit aantal valt onder het risiconiveau ‘waakzaam’. De versoepelingen zijn mogelijk zolang de basisregels uit het protocol *Kerkelijk leven op anderhalve meter* gehandhaafd blijven, schrijven de bisschoppen op hun website. In dit protocol staan onder andere de voorschriften voor het uitreiken van de communie, hygiënemaatregelen, het dragen van mondkapjes en het reserveren van een zitplaats. Ook staat hierin dat parochies voor processies op de openbare weg of voor openluchtvieringen de regelgeving van de lokale overheid moeten volgen. De bisschoppen zeggen dankbaar en blij te zijn dat er weer met meer mensen samen de Eucharistie kan worden gevierd. *“Het is deze maand precies een jaar geleden dat – op 1 juni – de publieke vieringen in de kerken konden worden hervat en dat vanaf 14 juni op het hoogfeest van Sacramentsdag de Heilige Communie weer kon worden uitgereikt. Parochies en hun gelovigen zijn in gezamenlijkheid een lange weg gegaan en gaan nu een tijd tegemoet waarin zij weer met meer mensen samen de Eucharistie kunnen vieren als bron en hoogtepunt van heel het christelijk leven (Vaticanum II, Lumen Gentium 11), tot opbouw van de Kerk in de wereld van nu”*, aldus de bisschoppen.

Sacramentsdag (3 resp. 6 juni)

Het feest van het Heilig Sacrament oftewel van het Heilig Lichaam en Kostbaar Bloed des Heren dat in 1264 voor de hele Kerk werd voorgeschreven, heeft een ‘Limburgs’ tintje. Het feest vindt immers haar oorsprong in Luik, het bisdom waartoe onze streken indertijd hoorden. De ‘geboorte’ van dit feest voert terug op de uit Retinne bij Luik afkomstige Julia van Cornillon (+ 1258), een heilige die rond 1192 te Rétinne bij Luik werd geboren. Toen ze op haar vijfde jaar haar beide ouders verloor, werd zij vanaf dat moment opgevoed door de zusters kanunnikessen met de regel van Augustinus, die in het klooster op de Corneliusberg (= Cornillon) woonden vlakbij Luik. Ze werd er uiteindelijk ook zelf zuster. In 1222 werd ze priorin. Zij was bevriend met de Zalige Eva van Luik. Samen spanden zij zich in voor de verbreiding van de devotie tot het Heilige Eucharistie en de invoering van het sacramentsfeest. Op een dag ontving ze tijdens haar gebed een visioen: zij zag de maan met een hap eruit. Pas na twee jaar begreep zij de betekenis ervan: de maan was de kerk, waaraan nog iets heel belangrijks ontbrak: een feestdag ter ere van het Heilig Altaarsacrament. Op instigatie van Juliana en Eva is dit feest er tenslotte ook gekomen. Het

werd ingevoerd voor het bisdom Luik in 1246 mede door toedoen van aartsdiaken Jacques Pantaléon van Luik. Toen deze in 1261 werd gekozen tot paus onder de naam Urbanus IV voerde hij het in 1264 voor de gehele kerk in; dat laatste zou Juliana niet meer meemaken. Intussen was er in het naburige mannenklooster een prior gekomen die geen gelegenheid voorbij liet gaan om Juliana te betichten van schijnheiligheid. Dat werd mede veroorzaakt door het feit dat zij een bijzonder strenge leefregel wilde invoeren voor de hele zustersgemeenschap. Tot tweemaal toe zag zij zich genoodzaakt de vlucht te nemen. De tweede keer, in 1248, vertrok zij met vier andere zusters naar het cisterciënzerinnenklooster van Salzennes (bij Namen). Nadat daar brand had gewoed, trok zij zich als kluizenares terug in de eenzaamheid van Fosses in de Ardennen waar ze in 1258 kwam te overlijden. Ze ligt begraven in de abdij van Villers. Ze werd heilig verklaard in 1869 (bron: heiligen-3s.nl). In het altaar van de Posterse St. Matthiaskerk staat een beeldje van de heilige Juliana.

Ziekenhuisopname Mgr. Smeets

Op vrijdagmiddag 28 mei sijpelden de eerste berichten binnen: onze bisschop zou in het ziekenhuis zijn opgenomen. Van bisdomwege werd dat niet lang daarna bevestigd. Hij was die middag plotseling onwel geworden. *“Uit het medisch onderzoek is gebleken dat hij een lichte herseninfarct heeft gehad. Het gaat inmiddels weer beter met de bisschop. Hij heeft goede hoop geen blijvende gevolgen hiervan te ondervinden. De bisschop zal zeker nog enige dagen in het ziekenhuis moeten blijven ter observatie en voor nader onderzoek. Mgr. Smeets dankt iedereen voor het medeleven en gebed. ‘Ik heb een goede engelbewaarder gehad’, zo laat hij vanaf zijn ziekbed weten. De bisschop dankt ook de medewerkers van het ziekenhuis voor de goede verzorging. ‘Zij zijn de menselijke engelen die zich onder ons bevinden’”.* Namens heel ons cluster sturen we hem een kaartje. Het kan natuurlijk ook geen kwaad om voor hem te bidden: *“God, herder en leidsman van alle gelovigen, zie welwillend naar Uw dienaar Harrie Smeets, die Gij hebt aangesteld tot herder over de Kerk van Roermond. Schenk hem (weer een goede gezondheid en) de genade, door woord en voorbeeld (nog lang) bij te dragen tot het heil van allen die hij moet leiden, om eens, met de kudde die hem is toevertrouwd, het eeuwig leven binnen te gaan. Door Christus onze Heer. Amen”.*

900 jaar Norbertijnen

Op 6 juni (omdat deze datum dit jaar op zondag valt zullen we er waarschijnlijk weinig van merken) wordt jaarlijks de H. Norbertus herdacht, die ook wel nader wordt aangeduid als “van Gennep” (zijn geboorteplaats), of “van Xanten” (waar hij aanvankelijk kanunnik was) of “van Magdeburg” (waar hij later bisschop was). Rond 1075 werd hij geboren als zoon van Heribert, heer van Gennep. Voorbestemd tot een kerkelijk loopbaan werd hij kanunnik van het seculier kapittel van de Sint-Victor in Xanten. Als zodanig bekleedde hij ook de functie van kapelaan aan het hof van aartsbisschop Frederik te Keulen en vertoefde hij veelvuldig aan het keizerlijk hof van Hendrik V. In de lente van 1115 maakt hij echter een bekeringservaring mee die hem op het spoor zette van de zogenaamde ‘Gregoriaanse hervormingsbeweging’ die in die tijd opgeld deed. Na een mislukte hervormingspoging van zijn ‘eigen’ kanunnikengemeenschap te Xanten, verzaakte hij aan het kanunnikenleven en werd hij boetepredikant. Na andermaal een mislukte hervormingspoging van een kapittel in Laon, mocht hij een plaats uitkiezen om een eigen stichting te doen, en dat werd het dal van Prémontré. Daar legden de eerste 30 leden van die stichting op kerstdag 1121 (900 jaar geleden dus) hun eerste geloften af. De volgelingen van Norbertus legden zich niet alleen toe op studie en gebed, maar ook op prediking. Dat laatste was nieuw in die tijd:

kloosterlingen die het klooster verlieten om daarbuiten actief apostolaat te bedrijven. Omdat ze in het wit gekleed gingen kregen ze als gauw de naam 'witheren'; zelf noemden ze zich naar de plaats van hun ontstaan 'premonstratenzers'; tegenwoordig worden ze ook wel genoemd naar hun stichter 'Norbertijnen'. Al gauw volgden nieuwe stichtingen zoals Floreffe (1122) en Antwerpen (1124). In 1126 werd Norbertus benoemd tot aartsbisschop van Magdeburg (D) waar hij acht jaar later al, na een rusteloos leven in dienst van de 'Gregoriaanse Hervorming', op 6 juni 1134 kwam te overlijden.

Al in de eerste jaren van haar bestaan kende de orde een grote verbreiding door heel Europa. Tegen het einde van de 13e eeuw telde ze al meer dan 600 huizen, voornamelijk in Frankrijk, het Duitse Rijk, de Lage Landen, Engeland, Schotland, Spanje en in Oost-Europa. Vanaf de 15^e eeuw begint een langzame teruggang die werd versterkt door het 'in commende geven' van de abdijen en de opkomst van de reformatie. In Frankrijk en Spanje werd getracht hervormingen in te voeren maar die waren niet blijvend van aard. De in de 17^e eeuw herwonnen luister overleefde de Franse Revolutie niet, maar kan wel worden gezien als voorloper van de Renaissance in de tweede helft van de 19^e eeuw die vanuit België en Centraal Europa zal uitgaan. In de 20e eeuw verbreidde het Premonstratenzer leven zich langzamerhand over de hele wereld. Tegenwoordig telt de orde wereldwijd zo'n duizend mannelijke en vrouwelijke leden. Aan het hoofd van de orde (als generaal-abt) staat sinds medio 2018 de Vlaming Jos Wouters die daarvoor twaalf jaar lang abt van Averbode (B) was.

Tot de Franse tijd kende het naburige Heinsberg eeuwenlang een gemeenschap van (adellijke) Norbertinessen, terwijl tegen het einde van de 18^e eeuw in Roermond (in de huidige bisdomkantoren aan de Swalmerstraat, het voormalig Kartuizerklooster) nog een paar jaar (van 1783 tot 1797) het Norbertinessenconvent van Houthem(-St. Gerlach) was ondergebracht. Een van de leden van de voormalige Heinsbergse gemeenschap ligt in St. Odiliënberg begraven: de oorspronkelijk uit Neufchâteau (B) afkomstige gravin Thérèse-Maximilienne de Hoen (1741-1816), *"religieuse premontrée du noble couvent de Heinsberg, décédée à Ruremonde le 4 Juin 1816, à l'âge de 75 ans"*. Er is trouwens nog een andere band met St. Odiliënberg. Evenals de Norbertijnen (reguliere kanunniken van Prémontré) volgen ook de zusters van Berg (kanunnikessen van het H. Graf) de kanonieke regel van St. Augustinus.

Dit jaar wordt vieren de Norbertijnen het feit dat ze 900 jaar geleden gesticht werden. Het feestjaar werd op 29 november 2020 geopend en zal nog duren tot 10 januari 2022. Bij gelegenheid van dit jubileum liet paus Franciscus aan de hedendaagse volgelingen van St. Norbertus weten: *"Jullie stichter leefde in vele en verschillende milieus, maar hij liet zich altijd leiden door het Evangelie. Of het nu was als rondtrekkend prediker, als overste van een gemeenschap of als bisschop, hij bleef luisteren naar God en zijn broeders. Hij kon de weg onderscheiden, die gevolgd diende te worden in de verschillende omstandigheden van het leven, zonder zijn fundamentele inspiratie uit het oog te verliezen. Mogen de Premonstratenzers, nu verspreid over de vijf continenten, op voorspraak van de zeer heilige Maria, die door Sint-Norbertus gekozen werd tot patrones van de abdij van Prémontré en die later uitgeroepen werd tot koningin van de orde, steeds trouw blijven aan een leven 'ad instar Apostolorum' (naar het voorbeeld van de apostelen)"*.

Parochie-vitalisering (V)

Na de keuze voor een duidelijke identiteit nodigt Trouillez ('Van Petrus tot Constantijn – de eerste christenen', 2002) als laatste uit tot een reële kijk, niet alleen op het verleden, maar

ook op het heden. *“Het beeld van de Kerk van de eerste eeuwen houdt ook een waarschuwing in: ‘Hoed u voor idealisering!’ Het koesteren van een idyllisch beeld van de christelijke gemeenschap vóór 313 brengt geen zoden aan de dijk en heeft alleen maar ontgoochelingen in zijn ransel. Aldus moet men de verburgelijkende en de klerikale tendensen die zeker vanaf de 3de eeuw in de Kerk de kop opstaken, geenszins verdoezelen. Niet alleen doet men dan aan geschiedvervalsing, maar men ontmoedigt ook alle hedendaagse christenen die zich graag door vroegere geloofsgetuigen laten inspireren, maar zich onzeker voelen omdat ze geen attest van christelijke volmaaktheid op zak hebben”*. Het was de jonge (pre-Constantijnse) Kerk *“die alleen rekenend op de kracht van haar geloof en de vitaliteit van haar leden kordaat haar weg in de geschiedenis (ging) en de samenleving met de levenskracht van het evangelie (injecteerde)”*. Niet meer, maar ook niet minder. *“We beschouwen dat helemaal niet als een keuze die goedkope troost moet bieden, maar als een bevrijdende en vooral hoopgevendende keuze. Ze heeft het grote voordeel dat ze niet op de eerste plaats op een utopische theorie steunt, maar op het levende getuigenis van een menigte gelovigen van vlees en bloed”* (blz.368). Wordt vervolgd.

Extra Actie Kerkbalans

Kerk-zijn, dat doen we samen. In verbondenheid met God én met elkaar. De afgelopen anderhalf jaar was dit niet vanzelfsprekend. Kerken moesten inventief zijn om juist die verbondenheid vorm te geven in de anderhalve-metersamenleving. Maar die creatieve en digitale vormen van kerk-zijn hebben wel extra geld gekost. Net als vorig jaar voeren we daarom ook dit jaar een Extra Actie Kerkbalans. De Extra Actie heeft vorig jaar tot mooie resultaten geleid. Veel kerkleden toonden zich bereid iets extra's te geven. Ook nu willen we kerkgangsters om een extra bijdrage vragen. Want elkaar vasthouden, dat kan alleen samen.

Wit U ons in deze (Corona-) tijd extra financieel ondersteunen?

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. kerkbestuur St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl.

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 – p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 – g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marjo Janssen), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl